

Být „sexy a fresh“: festivalizace tzv. sametové revoluce na příkladu pražských a brněnských oslav roku 2024

Jonáš Vicherek

Jasně nedělní poledne. Teploměr ukazuje pár stupňů nad nulou a brněnské náměstí Svobody zaplňují tóny cimbálové kapely *Jánoch z Brna*. Zatímco v Praze se ulice Národní třídy plní již od ranních hodin, v Brně se k hlavnímu podiu trousí jen pár prvních zvědavců, a ještě před jednou hodinou odpoledne se teprve rozbalují stánky neziskových organizací. Je svátek 17. listopadu a pomalejší start, skrovnější doprovodný program a množství lidí jsou zřejmě právě těmi hlavními rozdíly mezi oslavami ve dvou největších městech České republiky. Zatímco pražské oslavy se rok od roku zvětšují a spolu s tím i profesionalizují a komercializují, což dokládá i tisková zpráva spolku organizátorů,¹ v Brně vše působí lehce neučesaným dojmem.

Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva připadající na 17. listopad zaplní každoročně mediální prostor. Jedná se o svátek, který je úzce spojen s občanskou angažovaností, a to jak ve smyslu připomínání historického vzednutí občanů, tak jejich aktivizace v současnosti. Za všechny může posloužit příklad demonstrace spolku Milion chvilék pro demokracii v předvečer třicátého výročí sametové revoluce v roce 2019.² Jedná se ale také o svátek, který má potenciál občany republiky diferencovat. Spolek Díky, že můžem, stojící za pořadatelstvím největších oslav tzv. sametové revoluce v České republice, například před jejím 35. výročím, kterému se věnuje i tento text, vydal zpěvník *Písničkou ke svobodě*. Ve věnování stojí: „Všem lidem, kteří slaví 17. listopad, a také celé partě Díky, že můžem.“³ Tato slova implikují, že jsou lidé, kteří 17. listopad neslaví. Ze slavení svátku je vytvořen společenský status, na nějž dosáhnou pouze ti, pro které je slavení důležitější než například případná kritika polistopadové stavu.

Charakteristický je v tomto ohledu také editorial Františka Trojana ve speciálním vydání časopisu *Respekt* věnující se při příležitosti 17. listopadu mladé

1 *Díky, že můžem* spouští kampaň *Svoboda nás spojuje*. Zapojí se do ní T-Mobile, Komerční banka a Mastercard nebo třeba Letiště Praha i Člověk v tísni, Díky že můžem, 17. říjen 2024. Dostupné z: <https://docs.google.com/document/d/1581XwCdI82CNPX4IKt-gleAwFVnKtKFF/edit> [8. 1. 2025].

2 Dominika KUBIŠTOVÁ – Gabriela KNÍŽKOVÁ, *Je nás tu jako minule, řekl na Letné Minář z Milionu chvilék*. *Vyzval Babiše k odvolání Benešové*, iRozhlas, 16. 11. 2019. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dalsi-ohlasena-demonstrace-spolku-milion-chvilek-okoli-letne-zaplnily-statni_1911161210_elev [8. 1. 2025].

3 Adéla HRDLÍČKOVÁ, *Písničkou ke svobodě*, Praha 2024, s. 7.

Obr. 1. Veřejná výstava článků Respektu na rohu Národní třídy a Spálené v Praze; Erik TABERY [@eriktabery], [Fotografie] [Instagram stories], Instagram, 17. 11. 2024. Dostupné v archivu autora.
Obr. 2. Cinkání klíči - jeden z imerzivních prvků oslav; Brněnský sedmnáctý [@brnensky17], *Za co byste cinkali dnes vy? Na Kobližné můžete!* [Fotografie] [Instagram stories], Instagram, 17. 11. 2024. Dostupné v archivu autora.

generaci. Zmiňuje v něm, že jsou mladí často vnímáni jako občansky neaktivní, což se snaží vyvrátit příklady jejich angažovanosti. Byli to podle něj mladí, kdo pomohli k úspěchům koalice Spolu, Danuše Nerudové a Petra Pavla v parlamentních, respektive prezidentských volbách, a jsou to mladí, kdo udržují důstojnou oslavu 17. listopadu.⁴ Skutečnost, že koalice do evropských voleb Přísaha + Motoristé v čele s volebním lídrem Filipem Turkem uspěla právě s podporou nejmladší voličské základny, editorial *Respektu* netematizuje.⁵ Stejně jako se nezmiňuje o žádných

4 František TROJAN, *Tady mladí, slyšíte nás?*, Respekt: Sametový speciál 35, 2024, s. 3, zde s. 3; vydané jako příloha k Respekt 35(46).

5 Matěj SKALICKÝ, *Turek získal nejmladší voliče, Konečná luxovala hlasy SPD. Lidí touží po lídrech, popisuje analytik*, iRozhlas, 18. 6. 2024. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/turek-ziskal-nejmladsi-volice-konecna-luxovala-hlasy-spd-lidi-touzi-po-lidrech_2406180600_nel [8. 1. 2025].

ekologických aktivitách, které jsou ale studentstvem v současné době spojovány právě s odkazem 17. listopadu.⁶ Cílem zde není poskytnout samoučelný výčet toho, co zmíněno nebylo. Domnívám se, že výběr, který byl uveden jako argument pro občanskou angažovanost mladých, vytváří určitou představu těch *správně* aktivních. Jelikož je *Respekt* dlouhodobě spojován jak se sametovou revolucí,⁷ tak s jejími oslavami,⁸ stává se jedním z reprezentantů těchto oslav a způsob jeho referování tak může ilustrovat výše nastíněnou diferencovanost společnosti. Během oslav jsou zkrátka někteří mladí více viditelní než jiní.

Zmíněné příklady mi slouží jako argumenty pro nastolení základní teze, že nejviditelnější oslavy 17. listopadu mají spíše tendenci k exkluzivitě a prohlubování společenské fragmentace než k posilování inkluзивity a společenské koheze. Cílem tohoto textu je pak snaha zodpovědět si otázku, na základě čeho tato exkluzivita vzniká, případně pro koho je současný ráz oslav přijatelnější, tím i ony samotné dostupnější, a pro koho méně. Prostor svého zájmu jsem se rozhodl omezit na prostředí Národní třídy, spojené s akcí Korzo Národní, jako pomyslného středobodu pražských oslav, odkud jsou v posledních letech také vysílány živé vstupy České televize včetně hlavní večerní zpravodajské relace.⁹ Pro vytvoření obecnějšího pohledu jsem se zaměřil také na jiné město – Brno –, a vytvořil tak referenční rámec, který může poskytnout korekci omezené pražskému pohledu.

Korzo Národní a Brněnský sedmnáctý

Pražské oslavy na Národní třídě organizuje od roku 2014 spolek Díky, že můžem.¹⁰ Již tradičně se pod názvem Korzo Národní uzavřela Národní třída od nábřeží, přes křižovatku se Spálenou ulicí a ulicí Na Perštýně až k náměstí Josefa Jungmanna. Připravený program začínal v deset hodin.¹¹ Návštěvník se během něj mohl zastavit u jednoho ze tří hudebních pódíí nebo navštívit některou z besed, diskuzí či autorských čtení v Mikulandské ulici, ve stylizovaném „obýváku Václava Havla“ na piazzetě Národního divadla nebo ve „vzdělávací tramvaji č. 11 a č. 17“ pod patronátem Ústavu pro studium totalitních režimů a Muzea XX. století před Novou

6 *Vysokoškolská stávka za klima 2023*, listopad 2023. Dostupné z: <https://univerzityzaklima.cz/stavka-2023/> [8. 1. 2025]; v celém speciálu se ve věci klimatické krize ke slovu dostane v rámci ankety pouze „environmentální influencerka“ Rozárie Haškovcová: Rozárie HAŠKOVCOVÁ, *Anketa, Respekt: Sametový speciál* 35, 2024, s. 5–9, zde s. 5.

7 „Týdeník Respekt byl založen v listopadu 1989 skupinou samizdatových novinářů.“ viz tiráž každého čísla, například Respekt 35(46), s. 4.

8 Například letos v Praze v rámci Korza pořádal diskuzi s prodejním stánkem svých knih, vystavil v ulici své vybrané články, rozdával zde výtisky výše zmíněného speciálu.

9 *Události*, Česká televize, 17. listopad 2024. Dostupné z: <https://www.ceskatelive.cz/porady/1097181328-udalosti/217411000101117/> [8. 1. 2025].

10 *O nás*, Díky že můžem. Dostupné z: <https://dikyzemuzem.cz/o-nas/> [8. 1. 2025].

11 *Program*, Korzo Národní. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs/program> [10. 1. 2025].

Obr. 3. Hlavní stage na brněnském náměstí Svobody; archiv autora.

scénou.¹² V dopoledních hodinách bylo možné zarezervovat si místo u společného stolu na brunch z produkce Antonínova pekařství a pražírny kávy Candycane.¹³ Na rozích se Spálenou a Na Perštýně si mohl každý prohlédnout bannery s vybranými články *Respektu* nebo se „nechat zatknout“ herci v převlecích příslušníků Veřejné bezpečnosti a v přistaveném antonu zhlédnout edukační video.¹⁴ Vedle zmíněných i řady dalších zážitkově-vzdělávacích programů, jako například návštěvy repliky skautského tábora,¹⁵ se zapalovaly také svíčky, a to již tradičně u pamětní desky na fasádě Kaňkova domu. V očekávání „zlatého hřebu oslav“¹⁶ – zpěvu Modlitby pro Martu v symbolických 17:11 – si mohl každý zakoupit občerstvení v přistavených stáncích, vybavit se trikolorou nebo zdarma získat výše zmíněný speciální výtisk týdeníku *Respekt* s názvem *Tady mladí, slyšíte nás?* a případně tradiční *Listopadoviny* z produkce *Deníku N*.

12 *Mapa, Korzo Národní*. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs#mapa> [8. 1. 2025].

13 *Sametový brunch, Go out*. Dostupné z: <https://goout.net/cs/korzo-narodni-sametovy-brunch/szpvqlx/> [8. 1. 2025].

14 *Mapa, Korzo Národní*. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs#mapa> [8. 1. 2025].

15 *Skautské aktivity, Korzo Národní*. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs/event/dfba09d-0-ae91-44ff-b0a3-e0b0c888df68> [10. 1. 2025].

16 *Projekce u paláce Metro, Korzo Národní*. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs?location=eb7c3ebe-8ba6-46da-95e8-244889921ce7> [8. 1. 2025].

Brněnské oslavy sametové revoluce organizuje spolek Brněnský sedmnáctý od roku 2017.¹⁷ Hlavní stage se nachází na náměstí Svobody, kde proběhlo slavnostní zahájení ve dvanáct hodin. Na ní v průběhu odpoledne vystoupili různí hudebníci a třikrát i vybraní řečníci v daných blocích.¹⁸ V druhém rohu náměstí přes tramvajové koleje bylo připraveno několik stánků s občerstvením ze soukromého sektoru a spolu se stánkem města Brna i tři vysokoškolské (MUNI, MENDELU a VUT).¹⁹ Za nimi se nacházela brána oddělující náměstí a Kobližnou ulici, z níž byly pověšeny svazky klíčů v barvách trikolóry jakožto jeden z imerzivních prvků, který měl potenciál návštěvníky vtáhnout do oslav. Každý se totiž mohl zamyslet nad tím, za co by chtěl klíči zacinkat v současnosti.²⁰ Na prvním rohu v Kobližné ulici směrem od náměstí, oproti Mahenově knihovně, se rozkládala druhá stage. Jednalo se o imitaci obývacího prostředí, kde se postupně během dne představily spolky a organizace, které si v nižší části Kobližné postavily svůj stánek (například inUstítia, Jsme fěr, Brno pro Ukrajinu) i ty, které svůj stánek neměly (Univerzity za klima).²¹ Za další části se zmíněnými stánky neziskových organizací byl zapálen provizorní oheň vytvořený skauty. Návštěvníci se zde mohli ohrát, případně si opéct špekáček. Sváteční prostor uzavřelo poslední podium určené převážně k vystoupení příslušníků mladé generace. V přilehlých prostorách některých budov se odehrávaly další části programu diskuzního formátu.²² V Knihovně Jiřího Mahena proběhl například workshop mezigeneračního dialogu, snažící se zprostředkovat přítomným pohledy z jiných socio-ekonomických a vzdělanostních skupin.²³

Konceptuální zasazení oslav

Obě oslavy, které jsou předmětem tohoto textu – pražskou i brněnskou – vnímám jako specifický způsob festivitního chování. Svou veselou hravostí a některými dílčími prvky (společný brunch) se blíží karnevalu.²⁴ Ten je ale zásadně spojen se

17 *Události*, Česká televize, 17. listopad 2024, 00:16:36. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/217411000101117/> [8. 1. 2025]; srovnej s *Brněnský 17.*, prostřednictvím *web.archive.org*. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20171118075330/https://www.brnensky17.cz/> [8. 1. 2025].

18 *Program*, Brněnský 17. Dostupné z: <https://www.brnensky17.cz/program/> [8. 1. 2025].

19 Tamtéž.

20 „Teď je řada na vás: za co se postavíte? Pro co využijete svůj hlas? Za co byste cinkali klíčem dnes vy? Přijďte si zacinkat a pak odvážně zahajte změnu, která je ve vašich rukách!“ *Program*, Brněnský 17. Dostupné z: <https://www.brnensky17.cz/program/> [8. 1. 2025].

21 Tamtéž.

22 Tamtéž.

23 „Každý účastník zde ztvární určitou roli, čímž se pokusí nahlédnout na demokracii a svobodu očima člověka s odlišným věkem, názory či profesí.“ Tamtéž.

24 Michail Michajlovič BACHTIN, *François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance*, Praha 2015, s. 211 a 285.

Obr. 4. „Svobodný špekáček“ na Kobližné ulici v Brně; Brněnský sedmnáctý [@brnensky17], *Budeme mít svobodný špekáček! @skauti_brno se nám postarají o oheň a potřebné vybavení k opékání. Vy si donesete jen vlastní špekáček a pečivo. Na Kobližné. A nebojte, obchody mají otevřeno i zítra, můžete tak vykoupit všechny špekáčky v okolí* [Fotografie] [Instagram stories], Instagram, 16. 11. 2024. Dostupné v archivu autora.

Obr. 5. Sametový brunch na Národní třídě v Praze; Díky, že můžem [@dikyzemuzem], *Nejlepší sametový brunch na světě. @antoninovopekarskvi, @fandimamam* [Fotografie] [Instagram stories], Instagram, 17. 11. 2024. Dostupné v archivu autora.

subverzí panujícího pořádku a převrácením hierarchií, staví se do opozice k oficiálním svátkům upevňujícím současný řád.²⁵ O nic z toho během zmíněných oslav listopadu nejde, z karnevalu zůstává pouze akt hry a veselí. Právě tato rozjařenost daleko spíše odpovídá heterotopním prostorům festivalového principu.²⁶ Heterotopie

²⁵ Tamtéž, s. 14, 16, 89 a 237.

²⁶ Michel FOUCAULT, *Myslení vnějšku*, Praha 2003, s. 82–83; v českém překladu je použito pro označení tohoto principu slovo *svátek*, které může být zavádějící. Anglický překlad (Michel FOUCAULT, *Of Other Spaces*, Diacritics 16, 1986, s. 22–27, zde s. 26.) uvádí výraz *festival*, který je podobně význačný jako francouzský originál *la fête* (Michel FOUCAULT, *Des espaces autres*, Architecture, Mouvement, Continuité 5, 1984, s. 46–49, dostupné online: <https://foucault.info/documents/heterotopia/foucault.heterotopia.fr/> [8. 1. 2025].)

je podle Michela Foucaulta *jiný prostor*, nezvyklý, oddělený od běžných prostorů svou netradiční funkcí.²⁷ Jedním z typů heterotopie je právě festival stojící v opozici k heterotopii *věčnosti času* (muzea, knihovny), která se snaží o uchování několika časových rovin.²⁸ Festivaly „nesměřují k věčnosti, jsou naopak dočasné. Takové jsou například bazary, ona úžasná vyprázdněná místa na okrajích měst, která se jednou či dvakrát do roka zaplní stany, výklady, neobyčejnými předměty, zápasníky, hadími ženami, věštcí atd.“²⁹ Národní třída v Praze a v menší míře i náměstí Svobody v Brně spíše než subverzivní karneval připomínají během 17. listopadu Foucaultovy dočasné bazary, které se zaplní pouťovými prvky. Ty si návštěvníci užijí, aby se po ukončení mohli opět těšit na příští rok.

Právě faktor zábavy je během oslav hybnou silou. Podle teorie kulturního průmyslu Theodora Adorna a Maxe Horkheimera je kultura přetvářena na předvídatelný a neustále opakovaný produkt zbavený kritičnosti vůči systému.³⁰ Naopak se stává oporou tohoto systému, a to nenásilnou zábavní formou.³¹ Podobným způsobem může být nazíráno i fungování oslav 17. listopadu. Hlavní náplní oslav už tak nemusí být jasná myšlenka jako spíše jejich forma – vizuální přitažlivost, jak to ilustruje i tisková zpráva spolku Díky, že můžem ke změně jejich loga: „Věříme, že demokracie je sexy a fresh.“³² Tento důraz na PR se blíží k záměně priorit, jak ji popsal Mark Fisher. Důležitějším než skutečné zlepšení vybraných konkrétností se dle něj stává zlepšení jejich vábivé reprezentace.³³ Oslavy Korza Národní ukazují, jak *bezké* je mít svobodu. Znamená to sounáležitost, poslech hudby a přítomnost pocitu aktivního občanství. Součástí Korza jsou i aktivity zvedající politicko-společenská témata současnosti, jako jsou postavení žen ve společnosti (autorské čtení Sylvie Lauder), klimatické dezinformace (autorské čtení Vojtěcha Pecky) či česká zahraniční politika (debata veřejnoprávního podcastu *Chyba systému*).³⁴ Žádná z nich ale nepřináší narušení konsensu nad 17. listopadem spočívajícího ve zdůrazňování tohoto data coby milníku mezi „zlou“ totalitou a „lepší“ budoucností, za níž je třeba – řečeno s názvem pražských oslav – *děkovat*. Rozebírané problémy nejsou způsobeny současným (porevolučním) systémem, nýbrž pouze jeho nedokonalou aplikací. Prostor pro vytváření alternativ nebo vedení skutečné pluralitní diskuze, vykračující za rámec na Národní třídě dominantní interpretace, se na oslavě nenachází.

27 M. FOUCAULT, *Myšlení vnějšku*, s. 76–77.

28 Tamtéž, s. 81–82.

29 Tamtéž, s. 82.

30 Theodor W. ADORNO – Max HORKHEIMER, *Dialektika osvícenství: filosofické fragmenty*, Praha 2009, s. 127.

31 Tamtéž, s. 128.

32 *Díky, že můžem má novou vizuální identitu od Studia Najbrt*, Díky že můžem, 12. září 2024. Dostupné z: https://docs.google.com/document/d/1cF35Oh6_nQoXm1ahJw1D9iTtDiGdPL-jfV/edit [9. 1. 2025].

33 Mark FISHER, *Kapitalistický realismus: Neexistuje alternativa?*, Bratislava 2022, s. 88–90.

34 *Program*, Díky že můžem. Dostupné z: <https://www.korzonarodni.cz/cs/program> [9. 1. 2025].

Obr. 6. Univerzity za klima v obýváku na ulici Kobližná v Brně; archiv autora.

Zde je zajímavé obrátit se na Brno. Průběh tamních oslav má totiž potenciál ukázat několik skutečností, zejména pak pragocentrismus celého svátku. Samozřejmě důvodem výjimečného postavení Prahy je genius loci odkazující ke konání demonstrací roku 1989. Z pražského pohledu mohou ovšem davy lidí proudící centrem města během oslav snadno působit jako celorepubliková záležitost. Napomáhá tomu i vysílání veřejnoprávní České televize, která takřka celý den snímá zejména plnou Národní třídu, Albertov a Václavské náměstí. Nabízí také vstupy do oslav v regionech, ale předpokladatelně v momentech, kdy se v nich něco odehrává, což může působit dojmem, že je v nich podobně živo jako v Praze. Již Brno, druhé největší město republiky, ale svědčí o opaku. Událost se pozvolna rozbíhá až v poledne, jednotlivé stánky se dostavují až po něm. Celá akce tak mnohem více působí ochotnickým dojmem, kdy jednotliví vystupující ani přesně neví, kdy a na jak dlouho mají vystoupit. Důležitou roli hraje samotný prostor. Zatímco pražská Národní třída je sevřená a množství lidí může působit zahlcujícím pocitem, brněnské náměstí Svobody je svou rozlohou otevřené. Již z podstaty své funkce slouží náměstí k běžnému setkávání a žití, takže na něj mohou přijít i lidé, kteří nesměřují na oslavy svátku. Sváteční festival na něm zabírá pouze menší část, a prostor tak zůstává přístupný i pro jeho každodenní uživatele – například bezdomovce.

Závěr

Pro koho tedy oslavy jsou? A co za vzkaz předávají přítomným? V obou případech – pražském a brněnském – jsou oslavy očekávatelně spíše pro ty, kdo jsou spokojeni s polistopadovým vývojem, nějakým způsobem z něj profitují a disponují tak pocitem, že opravdu mají proč slavit. Zároveň platí, že vstřícněji prostor obou oslav vyhlíží pro liberálně smýšlející část populace, což ilustruje jak program obou akcí, tak média, která se s akcemi spojují. Oslavy jsou také, jak ukazuje brněnský příklad, spíše pražské, a mohou tak umocňovat dělení mezi Prahou a zbytkem republiky.

Obě akce akcentují nutnost participace občanů a občanek na veřejném dění. Obě se zároveň ale zaměřují primárně na problémy korespondující právě s liberálním světonázorem, jako je v pražském případě otázka feminismu a v brněnském prostředí přítomnost organizací inUstítia, věnující se předsudečnému násilí, nebo Jsme fér usilující o rovnoprávnost LGBTQ+ v manželství. Částečnou výjimku poskytuje Brno. Zřejmě zejména díky své komornosti nabízí prostor i menším a provokativnějším uskupením, jako jsou Univerzity za klima, které se aktivně staví proti současnému kapitalistickému systému.

Obě akce jsou založeny na silné vizualitě a prvku zábavy a interaktivnosti. Záměr užít si den přivádí k oslavám více a více lidí. Toto množství pak vytváří dojem jednak sounáležitosti přítomných, spojených stejnými politickými hodnotami, a jednak funkčnosti stávajícího uspořádání. Pražské oslavy tak tím, že se uzavírají na úzký prostor jedné ulice, mohou vést k mylnému vyznění, že je vše v pořádku, systém funguje a všichni se v republice mají dobře. Brněnské oslavy naproti tomu díky otevřenosti náměstí a menšímu množství přítomných mají potenciál jednak konfrontovat slávící s neslavícími (a vice versa) přímo na místě a také vést k tázání, proč zde není lidí více a jaké mají důvody k neslavení? K takovým otázkám navíc směřují i některé body samotného programu nastíněného výše. Tuto funkci oslav v obecné rovině trefně popisuje i autorský kolektiv publikace *Sláva republice!*, který upozorňuje na to, že v případě oslav státních svátků se může „jednat o vnitřní indikátor sociální koheze, jakousi výzvu rozhlédnout se kolem sebe a uvědomit si, kdo jsme ‚my‘ a kdo jsou ti, kteří tu nejsou.“³⁵

Večerní pražskou Národní třídu prosvětluje tu záře ostrovů ze zapálených svíček, tu různobarevné reflektory na pódiu *pravdy a lásky* v obležení posluchačů indie-popové kapely *I Love You Honey Bunny*. Korzo se pomalu chýlí ke konci, na programu je už jen poslední promítání krátkometrážního filmu *Svoboda nás spojuje* a indoorová afterparty v Rock café. Rozpouštějícím se davem proletí sem tam kus nějakého letáku nebo kelímek od čaje či svařáku. Festival je u konce, line-up na příští ročník bude upřesněn, ale datum si do kalendářů můžete zapsat už teď. Až dorazíte, podívejte se, kdo mezi vámi chybí, a zkuste se zeptat proč.

35 Dagmar HÁJKOVÁ – Pavel HORÁK – Vojtěch KESSLER – Miroslav MICHELA (edd.), *Sláva republice! Oficiální svátky a oslavy v meziválečném Československu*, Praha 2018, s. 27.

Bc. Jonáš Vicherek se zaměřuje se na soudobé české a slovenské politické a kulturní dějiny po roce 1989. V současnosti se v rámci magisterského studia věnuje oslavám tzv. sametové revoluce v letech 1990-2019. Od roku 2023 je členem redakce časopisu Obscura.